

Memorandum of Understanding, afspraken nieuwe Easy Access Regeling (EAR II) tussen UNL en UvO

Datum: 29 maart 2023

Versie: definitief

Voor het hergebruik van content ter toelichting van het onderwijs maken gebruikers (vertegenwoordigd door universiteiten van Nederland (UNL) en rechthebbenden, vertegenwoordigd door UvO afspraken over de voorwaarden waaronder dit hergebruik kan plaatsvinden. De huidige regeling loopt af per 31-12-2022 en partijen zijn een nieuwe regeling overeengekomen.

Partijen wensen de afspraken in het kader van de zogenoemde easy access regeling II (EAR II) zoals overeengekomen in december 2022 tussen UNL en UvO vast te leggen in een overeenkomst. Het opstellen van een dergelijke overeenkomst vergt waarschijnlijk enige tijd. Partijen wensen de gemaakte afspraken reeds vast te leggen in deze Memorandum of understanding (MoU). Deze MoU vormt uiteraard de basis voor het nog op te stellen contract.

Samenwerken aan toekomstig model

1. Partijen zijn het in het kader van de totstandkoming van een nieuwe Easy Access Regeling (EAR II) eens over de uitgangspunten, zoals verwoord in de paragrafen *Toekomstbeeld* en *Proces om daar te komen* in het UNL-memo van 16 december 2022 welke zijn opgenomen in de bijlage;
2. Het doel is om te komen tot een regeling per 1 januari 2026 (na beëindiging van de huidige regeling) waarin de CopyRight tool wordt ingezet voor controle, rapportage en periodieke afrekening. Partijen zullen op bestuurlijk niveau halfjaarlijks bijeenkomen om de voortgang hiervan te bespreken;
3. UvO zal in ieder geval € 45.000 bijdragen in de ontwikkeling van de CopyRight tool. Uitgevers ondersteunen dit project en zien voor zich een vaste rol in stuurgroep en/of adviesgroep van dit project;
4. UNL heeft UvO verzocht deel te nemen aan de aangekondigde gesprekken over Open Education in NL, aangezien zij van mening is dat deze EAR II regeling daar een onderdeel van zou kunnen zijn. De inbreng van UvO zal echter in beginsel via de vertegenwoordigers van de Mediafederatie lopen omdat UvO van mening is dat dit niet zozeer gaat over hergebruik van content.

Regeling 2023 tot en met 2025, voorwaarden

5. Partijen zijn het eens over een regeling voor een termijn van drie jaar, van 1 januari 2023 t/m 31 december 2025.
6. Korte Overnames en middellange overnames worden afgerekend met een afkoopsom zoals gepresenteerd in dit stuk;
7. in het kader van EAR II worden middellange overnames beperkt tot 20% van het Werk met een maximum van 40 pagina's (was maximum van 25% van het werk tot en met 50 pagina's).
8. Binnen EAR II wordt de definitie van de Korte Overname (10.000 woorden voor een boek), voor de uitvoering van deze regeling echter verruimd en vastgesteld op 25 pagina's (was 16 pagina's);
9. Voor *Niet-korte overnames* of *lange overnames* (meer dan 20% van het werk of vanaf 41 pagina's van het werk) kan toestemming worden gevraagd via het de portal van UvO.

Aanvragen voor niet-korte overnames met een omvang tot maximum 33% van het Werk zullen direct door UvO worden afgehandeld tegen het dan geldende tarief per pagina. Voor aanvragen boven de 33% van de omvang van het Werk bemiddelt UvO tussen de aanvrager en de uitgever;

- Inbreuken zijn overnames boven de grens van EAR II waarvoor geen toestemming is gevraagd. Inbreuken worden volgens het geldende Inbreuktarief per pagina gefactureerd;

Regeling 2023 tot en met 2025, vergoeding

- Partijen zijn het niet eens over de omvang van het hergebruik en de daaraan gekoppelde waarde. Partijen zijn derhalve overeengekomen om de komende drie jaar de vergoeding voor het hergebruik van korte en middellange overnames wederom vast te stellen middels een afkoopsom. De jaarlijkse afkoopsommen voor EAR II bestaan voor 50% uit korte overnames en 50% uit middellange overnames en zijn als volgt overeengekomen:

jaar	vergoeding kort	vergoeding middellang	vergoeding totaal excl btw	BTW op middellang	totaal incl BTW
2023	€ 2.714.932	€ 2.714.932	€ 5.429.864	€ 570.136	€ 6.000.000
2024	€ 2.941.176	€ 2.941.176	€ 5.882.353	€ 617.647	€ 6.500.000
2025	€ 3.167.421	€ 3.167.421	€ 6.334.842	€ 665.158	€ 7.000.000

- Bovenstaande bedragen staan gedurende de looptijd van EAR II vast en worden niet geïndexeerd;

Overige afspraken

- UvO vertrouwt op voortgang van de ontwikkeling en inzet van de CopyRight tool voor controles en inzicht in de overnames, maar behoudt zich het recht voor om extra controles te houden als er aanwijzingen zijn voor Inbreuken. Totale aard en omvang van hergebruik moet inzichtelijk zijn voor uitgevers;
- Universiteiten ontvangen na betaling van de afkoopsom een vrijwaring voor alle overschrijdingen en inbreuken van vóór 1 januari 2023.
- Stichting UvO behoudt zich het recht voor om geconstateerde Inbreuken vanaf 1 januari 2023 tegen het dan geldende inbreuktarief af te rekenen.

Namens Stichting Uitgeversorganisatie
Namens voor Onderwijslicenties (UvO)

Naam: Sam Bruinsma
Datum: 29 maart 2023
Handtekening:

Namens Universiteiten van Nederland
(UNL)

Naam: Babs van den Bergh
Datum: 19 april 2023
Handtekening:

Bijlage uitgangspunten regeling na 2025

- docenten het materiaal dat zij nodig achten voor het onderwijs kunnen gebruiken, zonder dat de kwaliteit van het onderwijs daar onder leidt.
- we de keuze hebben om af te rekenen op daadwerkelijk gebruik (voor alle overnames).
- ons uitgangspunt blijft “niet winkelen zonder te betalen” – binnen de grenzen van wat in het maatschappelijk verkeer als redelijk en billijk geldt.
- de keuzes die gemaakt worden door docenten niet achteraf tot verrassingen leiden ten aanzien van de kosten.
- er de mogelijkheid bestaat dat de afkoopsom niet alleen maar stijgt – maar ook kan dalen.
- er prikkels zijn om verantwoord om te gaan met auteursrechten – door middel van advies bij het plaatsen van documenten op een ELO, door middel van training van gebruikers, het aanbieden van alternatieven als linkjes of open access/ education etc.
- de administratieve last voor de universiteiten zoveel mogelijk wordt beperkt.
- universiteiten een Copyright Information Point (CIP) inrichten om docenten te ondersteunen en te informeren.

Proces om daar te komen

We stellen voor om de komende 3 jaar het proces waar we in 2016 mee zijn begonnen voort te zetten, en ruwweg de volgende mijlpalen af te spreken:

2023 – CopyRIGHT als tool beschikbaar voor alle universiteiten

De belangrijkste stappen in 2023 zijn:

- 1 Uitvoeren van en afronden pilots bij universiteiten (en hogescholen).

De pilots zijn in 2022 gestart en zullen de komende maanden worden afgerond.

- 2 Uitvoeren en afronden van pilot UvO-VU-UNL.

Het is belangrijk dat UvO straks de rapportages vanuit CopyRIGHT kan gebruiken voor het bepalen van de afkoopsom. Acceptatie van de tool is daarom een belangrijke tussenstap.

- 3 Aanbieden van CopyRIGHT als onderdeel van diensten SURF.

Vanaf september 2023 moet CopyRIGHT onderdeel worden van het standaard dienstenpakket van SURF. Daarmee kunnen alle universiteiten de tool implementeren.

- 4 Gesprekken met uitgevers.

De afspraken in het coalitieakkoord over Open Education, en de Digitaliseringsimpuls Onderwijs zullen de komende jaren van invloed zijn op het gebruik van (digitaal) leermateriaal. We merken dat uitgevers hierover graag met ons in gesprek gaan. We denken dat het nuttig is om hergebruik van materiaal in deze besprekingen mee te nemen. Voorstel is om met uitgevers en UvO een bredere bijeenkomst te organiseren, om gezamenlijk te kijken naar toekomstige ontwikkelingen.

- 5 Oprichten van Copyright Information Points.

Vanaf 2023 starten de universiteiten met de Digitaliseringsimpuls. Onderdeel van de afspraken is dat iedere universiteit een Teaching Centre inricht. We gaan binnen die nieuw op te richten afdelingen een CIP oprichten. Het CIP faciliteert docenten bij het gebruik van en vragen over auteursrecht in het onderwijsmateriaal.

2024 – Metingen uitvoeren en evalueren

De belangrijkste stappen in 2024 zijn:

- 6 Gezamenlijke werkwijze en afspraken rondom gebruik van CopyRIGHT tool.

Zodra de tool beschikbaar is, en universiteiten zelf inzicht in feitelijk gebruik gaan creëren, ontstaat een nieuwe dynamiek tussen universiteiten en UvO. Het is belangrijk om dat te erkennen, en ieders rol helder te krijgen. Ervaringen met de EUR en de pilots kunnen daarbij helpen. Voorstel is om met de coördinatoren UvO gezamenlijk nieuwe afspraken te maken over het proces van inzage, de controle daarop, en de gevolgen van nieuwe inzichten voor de afkoopsom.

7 Doorontwikkelen van een “docentmodule” in CopyRIGHT.

Op dit moment is de CopyRIGHT ontwikkeld voor analyses van geplaatst materiaal achteraf. Het is aan de universiteiten om dan vervolgens actie te ondernemen, en bijvoorbeeld docenten te adviseren om linkjes te gebruiken. Er is in 2021 al geëxperimenteerd met een module voor docenten, waarbij zij bij het uploaden van documenten direct advies krijgen. Om te voorkomen dat we onnodige drempels opwerpen, en omdat de analyses nog niet betrouwbaar genoeg waren, is besloten om de ontwikkeling van deze module in latere fase pas verder door te ontwikkelen. We gaan dit vanaf 2024 verder oppakken.

8 Metingen uitvoeren.

Het eerste jaar waarin de universiteiten zelf metingen gaan uitvoeren, zal er nog veel begeleiding en ondersteuning nodig zijn. We maken afspraken over wie welke ondersteuning gaat bieden, en welke inzet van universiteiten wordt verwacht.

9 Evalueren.

Aan het einde van 2024 laten we een evaluatie uitvoeren van zowel het proces bij universiteiten als UvO. De uitkomsten nemen we mee bij de gesprekken over nieuwe afspraken.

2025 – Nieuwe afspraken voorbereiden voor landelijk contract

De belangrijkste stappen in 2025 zijn:

10 Metingen opnemen in reguliere processen

We gaan ervan uit dat er vanaf 2025 een stabiele situatie ontstaat waarbij het daadwerkelijk gebruik gemeten kan worden met de tool. De belangrijkste rapportagelijn loopt dan vanuit de universiteiten richting UvO. De rol van UNL en SURF wordt beperkter.

11 Keuzes voor een nieuw contract onderzoeken

In een “ideale” wereld zijn de universiteiten en uitgevers in staat om rechtstreeks af te rekenen voor daadwerkelijk gebruik. Als dat in 2025 nog niet is gerealiseerd zijn mogelijk opnieuw afspraken nodig voor een landelijke afkoopsom. Die zou zich kunnen beperken tot korte overnames, of alleen een aantal parameters waarbinnen de universiteiten met UvO tot een afrekening komen.